

שונה בידי הדתיים, מונה קצין מחוז בנפת חדרה. אך הפרקטיקה הפרטית קטטה לו יותר. הוא התפטר, הציג את שרותו כיועץ פיננסי לאותן מועצות שמען עמד קודם לכן בקשרים קצין מחוז.

ניפוי פיננסי יעיל. בעיריית חדרה הור' כיח נחילאלי את בקיאותו, כאשר ניפח את ספרי החשבונות, בצורה שהראו גרעון של 100 אלף לירות במקום 25 אלף הלירות שהופיעו שם קודם קודם לכן. יצחק וידרקר, ראש העיר, ידע להעריך שרותים מסוג זה. תוך זמן קצר היה היועץ הפיננסי השליט האמיתי על העניינים הכספיים של העירייה. החיכוכים בין הגזבר לבין מנהל החשבונות עזרו לנחילאלי, לכן לא נקט בכל פעולה העשויה לפשר בין השניים. תחת זאת נוצרו שתי רשויות ששילמו כספים: הגזבר ו"גזברות עליונה", המורכבת מראש העיר ומנחילאלי. תודות לכפילות זו זכו ספי' קים רבים לתשלום כפול בעד סחורות.

מצב זה משך בסופו של דבר את תשומת ליבם של מבקר המדינה ושל משרד הפנים, שגילו דוגמאות נוספות של ניהול ספרים מפוקפק. בין השאר, הוכרר מדוע העדיפה העירייה את סולל-בונה על פני קבלן אחר. וידרקר גנה לתוך זאת בהסבר כי סולל בונה מעניק אשראי, הסתבר כי המצב הפוך. העירייה היא אשר העניקה אשראי, בצורת שטורות, ושולמו מראש לחברה "קבלנית תמורת עבודה שטרם התחלה". גם הליטוש של נחילאלי לא יכול היה לשנות עובדות יסוד אלה. שעה שחוקרי מש' רד הפנים הסיחו את האשמותיהם, ויצחק וידרקר העמיד פני נעלב את הגלויים, כבר שוחחו בחדרי החדרים של מפא"י על המו' עמד שייש את מקומו של ראש העיר: מאיר דפפורס, מזכיר מועצת פועלי חדרה, שעזר בשעתו לסלק את ברמן ואשר לשט' מאז עין לעבר כס ראש העיר.

נוער

בית-הסוהר המחור

על פסל בית המשפט, ליד "נערת-הפיי' תוי' זאנט גולדמן (ראה מסגרת), ישיבה השבוע עקרה אחרת. גם היא צפתה באימה לעבר השופטים המחוזיים, מרדכי קנת, אליהו מני וד"ר יצחק זונדלביץ. אולם בעוד נערת הפיתוי נאחזה עליונה, שוחחה בחפ' שיות עם שני ידידיה, ישיבה הצעירה השניה נפחדת. היא לא ידעה את הצפוי לה.

הנערה, (17½), כבר נשפתה זמן קצר לפני כן על-ידי שופט-השלום יעקוב סגל. היא נידונה לעונש חמור של שנה וחצי מאסר, באשמת גניבת בגדיה שלה מבית אמה. השבוע הופיעה בפני בית-המשפט המחוזי כדי לערער על פסק-הדין החמור. "היא לא ידעה במה היא מודה," טען פרק' ליטה אביגדור שלוש, "לדידה, גניבה הוא מושג לא רחוב ולא ביטוי-משפטי. כשנש' אלה אם גנבה את הבגדים שלה מבית אמה, הודתה, כי ללקחתם ללא רשות האם ייחסה ערך של גניבה." שלוש טען כי יהיה זה הרס חיים צעירים לשלוח את הנערה, הנע' דרת הרשעות קודמות, לבית-הסוהר נוה' תרצה. בו תלמד את הרגלי הנזות והפסע.

בינוגר שלוש, טען סגן פרקליט המחוז אליעזר לייבסון, כי נוה תרצה יועיל לנערה הצעירה. הוא סיפר שכאשר עזבה את בית אמה בגלל סכסוכים עם הוריה, עסקה הנ' ערה מספר חדשים כיצאנית בשטח הגדול. בין התובע והסניגור אף התפתח דו'שיח חריף, שעה שלייבסון האשים את שלוש בקבלת שכר כסניגור מיד סרסורי הנערה. "אין זו פניה משפטיית אלא רגשית," אמר לייבסון לשופטים, "אנא, רבותי, עזרו לנערה עליידי הרחקה מהחברה ושליחתה לנוה תרצה. הנערה ישיבה קפואה, כחושה, מסופרת קצר כנער, לא הגיבה כלל על הדברים שהור' טחו באוזניה. היא לא הגיבה אף שעה ש' שמעה את השופט מרדכי קנת מכריז כי השופטים החליטו לבטל את פסק-הדין, להח' זיר את התיק לדיון בבית-משפט השלום.

דרכי אדם

הדוד העני

בצריך קטן, בשיכון האקומאים שבהר' צליה, היו מונחים השבוע שני קטעים הג' זורים מעתוני-חוק. הקטע האחד, מתוך עתון' קולנוע אמריקאי, הכיל ידיעה קצרה, בה נאמר שהסרט חמים וטעים, שהומלץ ל' אוסקאר, יכניס כמיליון דולאר לשחקנים מארלין מונרו ולבמאי בילי חייילדר.

בקטע השני, הלקוח מתוך השבועון הש' חייצי וולטווכה, תיאר חייילדר עצמו את שתי השיטות בהן הוא משתמש כדי להיפטר משנוררים טורדניים.

"כשנא למשרד שנוצר רגיל," כתב חיי'

הדוד בלדינגר ואשתו בהרצליה

פעם השתגע לראות, עכשיו שחך לכתוב

האחיין ווייזרר ואשתו בהזיכור

פעם השתגע לראות, עכשיו שחך לכתוב

הם ביקשו ממנו ללכת הביתה. "איננו יכו' לים להסביר לכל לקוח מה עושים כאן ה' בלשים," אמרו גליות. רק לאחר שהעובד התחנן לפניו נואשות, הסכימו להעבירו לעבודת סבלות ונקיון בסניף החברה.

שמואל שלום רץ למשטרה. משפתחו פתה לקצינים הבכירים ולשר. "מדוע אין מניחים לו לחיות?" הם שאלו. "נעשה לך את זה עד 1970." היתה תשובתו של אחד הקצינים ששוחח עם שמואל, "עד שתודה שגנבת."

יומם ולילה ליה אותו הבלשים לכל מקום. כי אחרי שניסו להאשימו בעשרות פריצות, ברצת שבוע לפני זמן רב ואפילו בריגול, נאלצה המשטרה להסתפק בסעיף השוטטות. הניתן להפעלה כמעט ללא הוכחות. ליתר האשמות לא נמצאו הוכחות.

עד למשפט נותר זמן רב. לכן החליטה המשטרה למצוא בינתיים את ההוכחות — ויהימה. בעזרת עיקוב צמוד וחקירות ממו' שכות קיד שכבור את רוחו של שלום. "אנחנו רק שומרים שלא יגנוב," הסביר השבוע אחד מקציני המשטרה.

עורך-הדין חיים קאזיס קרא לשמירה זו בשם פשוט יותר. הוא השיג בבית המשפט העליון צו, שחייב את המפקח הכללי לבוא ולנמק מדוע לא יחדלו מהעיקוב אחרי שולחו ומתלחץ המופעל. הכינוי לחץ מתאים גם להצעות-הפשרה של המשטרה: אם שלום מוכן לשמש לה כמודיע, מוכנים נציגיה-חוק' לחתור על הודאותיו בהאשמות המיוחסות לו.

תזכיר

בזיון יום השואה, שעליו התריע העולם הזה (1179), הניע השבוע את הנהלת יד ושם להציע לממשלה לפרסם תקנות ה' אוסרות פתיחת בתי-קולנוע, תיאטראות ו' בתי-שעשועים ביום השואה, ולפרסם גם רשמית שיום הזכרון מתחיל עם ידת הח' שכה, ערב קודם לכן. . . . **המחקר על הדת והרוח**, שעל קיומו נתפרסם לראשונה בעולם הזה (1177), ואשר גרם לסערת רוחות בקרב העדה, יישמש מוצג מש' פטי, שלטונות הבטחון, נסלו לאחרונה את המחקר מידי מתברר, כדי שישימש חומר-ראיה בתיביעה נגד עובד ג' צה"ל, המואשם בגניבת המסמך. . . . **אזכרנו** ה' פט'ר, השר המעריב-רגמני לשיקום הפליטים, שהיה מרדכי פולטי בדוד אוקראיני בצמא הנאצי, שעה שביצע רצח המוני של יהודים בפולין, נאלץ סוף-סוף להסתלק מן ההודים הראשון בישראל שפירסם דו"ת מפורט ו' מוסמך על ההאשמות נגדו. . . . **המרג' רינה החלכית** תישאר בשוק. במאמר מקיף גילה העולם הזה (1178) את המאבק שמנהלים יצרני החלב והתחמא נגד המור צר החדש, וההגיש את האבסורד הכלכלי של מאבק זה. השבוע, אחרי שנועד כי יצרני החלב חזלו לנסק חלב ליצרני המר' גרינה החלכית, הודיע משרד המסחר וה' תעשייה כי יקצה אבזק חלב, יאפשר למפי' עלים להמשיך בייצור המיצרץ הוול. . . . **האזרח הבלתי רצוני** שחוקר קרייזנבני, שסיפורו המלא פורסם בעולם הזה (1178) הסכים לעזוב את המסק. הפיצוי: לך ליי' במזומנים, שבעזרתם שכר דויד זיו חדר בעיר. . . . **חגיגות העשור** שימשו הש' בוע נושא מרכזי לדו"ח מיוחד של מבקר המדינה. שנתיים אחרי שהעולם הזה (1132) חשף את פרשיות השחיתות שהיו קשורות בארגון חגיגות אלה, אישר מבקר המדינה את רוב רובם של גילויים אלה.

שכתוצאה מכך ניתק הבמאי המהולל והע' שיר את היחסים עם וודו המזדקן. הדוד אומבה חש היטב בחסרונם של אותם הדולארים. תחילה סבל הוגג ממח' סור רב, כי מאז הניתוח שוב לא הצליח המהנדס להשיג עבודה כלשהי. רק לאחר מאמצים רבים הצליחה סטאניסלאבה להשי' תלט על המצב, חברה טרקלין ליופי במלון השרון, היתה למפרנסת המשפחה.

לא מוזמן, כאשר מילאו בלדינגר 70 שנה, הוא זכה למכתב-ברכה ולביקוריהם של קרובים, מכל חלקי תבל. בין עשרות הברכות הללו חסרה רק אחת: ברכתה של אחיינו בילי חייילדר, שנהג לכ' טוב ל"אומבה היקר" בפולין, שהיה מוכן לתת הון-הועפות כדי לחתום בפניו של דודו היקר או כדי לשוחח אחר טלפונים. בילי לא טרח אפילו לברכו במלה ליובול.

משטרה

הצעת פשרה

גבר צעיר, שחרר ומקריה, משך השבוע תשומת-לב כללית ברחובות הראשיים של תל-אביב. האיש לא היה שונה במראהו או בהתנהגותו מכל עובר-רישב. מבטי האנשים המהלכים ברחוב הופנו אליו בגלל מכונית שיטור ירוקה שעקבה אחריו, נסעה בהליך איטי ליד שפת המדרכה.

"אנחנו לא ניתן לך מנוחה עד שתודה שביצעת את הפריצות האלה," הודיע כמה שבועות קודם לכן קצין משטרה בכיר, מה' דוד הביולוש המרכזי, לשמואל שלום (30), כאשר השתחרר בערבות לאחר 21 ימי מעצר.

מעצרו של שמואל שלום עורר מהומה עצומה. "נתפס פורץ הצפון שביצע עשרות פריצות נועזות ביום ובלילה בחדשים ה' אחרונים," הודיעה אז המשטרה בקול תרועה.

מעצרו בשעת-שידור. מיד עם מעצרו, בשעת לילה מאוחרת, נתלתה מפה של צפון תל-אביב על אחד הקירות שבבנין מטה משטרת המחוז של תל-אביב. חוקרים החלו לשחזר את צעדיו של שלום, ניסו לקשר בינו לבין פריצות רבות ככל האפשר. הם היו משוכנעים באשמתו, כי שלום נידון כבר פעם לשנת מאסר בעוון התפרצות. הדבר אורע לפני כעשר שנים, בירושלים. מאו הספיק שלום לקבל עבודה (בתוקף היותו נכה), באמצעות משרד-הבטחון. מש' פתחו סידרה לו מקום מגורים קבוע והוא החל לבקר אצל שדכנים במטרה למצוא אשה. "טיילת עם אחת הנשים שהכרתי אצל שד' כנית," אמר לבחור בבלש שהניח את ידו על כתפו ברחוב החשוך. הבלש צחק לו. "בוא, בוא מהר, אנחנו כבר מחכים לך."

לבית-המשפט הופיע המשטרה עם אשמות כבדות מאד. "יש לנו יסוד להאמין שהוא ביצע את כל הפריצות המיוחסות לו," נשבע קצין המשטרה אליהו קידר בפני השופט. צו המעצר ניתן.

כאשר הופיעו באי-יכווח המשטרה, בפעמים הבאות, לבקש את הארכת פקודת-המעצר, התמרדו השופטים. הם ביקשו הוכחות של ממש. המשטרה התחמקה, טענה כי פרטי' החקירה נשמרים בסוד. אולם כביט ההתחמ' קוט היתה פשוטה יותר ושונה מאוד: בידי המשטרה לא היו כל הוכחות של ממש. הוא שוחרר בערבות.

במקום עבודתו, בחברה תל-אביבית ידועה, הסכימו לקבלו חזרה על אף טענות ה' משטרה. שלום הצליח לעבוד רק רבע שעה. כשראו מנהלי החברה כי יחד אתו נכנסו למקום שני בלשים, שלחו אותו לכל מקום.

לדר, "אומרת לו המזכירה שיצאתי מן המשרד. אולם שעה שמבקר אותנו שנוצר מיוחד, ממנו קשה יותר להיפטר, מוסרת המזכירה שיצאתי בזה הרגע מן המשרד — ושם ימהר עשוי הוא להשיגי בחדר המדרגות או בירתי."

הקטע, המשעשע כשלעצמו, מילא את לבו של יושב אותו צריך להתמרמרות מרובה. כי מיכאל בלדינגר, 70, שעלה לא מזמן מפולין, ראה בדיעה כעין פגיעה ישירה, המכנתה אליו. הוא התיישב ליד שולחנו הרעוע, כתב מכתב לבמאי המהולל של חמים וטעים, שדרות סנסט ועשרות סרטים גדולים אחרים, שאל בו, בין היתר, לאיזה סוג של שנוורים משייך אותו. על המכתב חתם, כרגיל, במלים "הדוד אומבה."

פרקליט במקום אומן. סיפר בלדינגר, גר, שזכה לכינויו "אומבה" בארגון הציוני אמונה: "בילי רצה להיות סוחר או פרקליט. אבל אני התנגדתי. בתור דודו, היתה לי השפעה רבה מאוד על אחותי, בעניינים אלה. אמרתי לה — יש לו כישרון רב מדי, אסור לבזבז אותו. השנתי לו עבודה באחד העתור נים, בתור כתב."

דרך כתיבתו המיוחדת של הרפורטר ה' חדש זיכתה אותו, תוך זמן קצר, בתהילה רבה. שעה שפול חישמן ביקר עם זמורתו בחינה, שם התגוררה משפחת בלדינגר, הוא הציע לבילי להתלחץ אליו לברלין.

בילי כתב תסריט בברלין, ביים באלפני ההסרטה אופא. עם עליית היטלר לשלטון, הגר לפאריס. שם כתב תסריט לדאגניל דארייה והמשיך בהצלחה בדרכו להוליווד. על הדוד בלדינגר המזדקן עברו בינתיים תלאות ויסורים רבים. בעוד שבמלחמת העז' למ הראשונה שימש כקצין אוסטרי, גויס במלחמת העולם השנייה לצבא הפולני, כקצין. לאחר המלחמה ביקר בפולין על מנת לנסות לקבל את רכושו חזרה.

את הרכוש הוא לא מצא-עוד. לעומת זאת מצא את סטאניסלאבה היפה, פולניה נוצ' רית בת 25. בלדינגר, שאיבד את רישפתו ואת דירתו, שכר חדר מרוהט אצל הוריה. כעבור שבועות אחדים עברה גם סטאניס' לאבה לגור אחר. הם נישאו, בלדינגר עבד כמהנדס וסטאניסלאבה כקוסמטיקאית. את החסר מילא בלדינגר מחבילות אשר בילי שלח לו מארצות-הברית. כשהחבילות אולו, כתב הדוד אומבה: "בילי היקר, אכלנו את הכל" במשך הזמן החל וויילדר להעביר לדודו סך 50-25 דולאר לחודש.

לדא ברבה. 1957, לאחר שסיים עבו' דות-בנייה בקנה מידה גדול, הורשה המהנדס בלדינגר לעלות מפולין לישראל, יחד עם אשתו. התחלת חייו החדשים היתה מעודדת. הוא זכה בצריף בשיכון האקומאים שבהר' צליה ועבד בסולל בונה. אך הישיש לא היה מסוגל להתמיד בעבודה הקשה. כושר-עבו' דתו הלך ופחת. הוא חלה, נוטה, ושעה שרצה לשוב לסולל בונה נודע לו שמקום עבודתו הקודם קלט עולה אחר, צעיר ממנו. בלדינגר כתב לבילי, פעם נוספת, הסביר לו את המצב. "נתתי לו להבין כי לזון כמוני אין תקנה רבה בארץ," סיפר השבוע המהנדס הישיש. "בילי ענה לי בנימה כחי' בה. הוא טען שחוקרי-הגירה אינם מאפשרים לו בשום פנים ואופן להביא את דודו אליו. לעומת זאת, הוא הבטיח לשלוח לי שוב 50-25 דולאר לחודש."

אך בעוד שבפולין 25 דולאר הם סכום גבוה למדי, לא סכום הזה תועלת רבה לאדם הרוצה לחיות ממנו בישראל. במכתב זהיר ונימוסי ניסה בלדינגר להסביר לבן' אחותו עובדות אלה, נתאכזב קשות כשנוכח